

SNB berichten

#53
mei 2012

IN DEZE UITGAVE: NIEUWE PRESIDENT-COMMISSARIS • SNB MINIMALISEERT EMISSIES
KORTE BERICHTEN: LEFFERTS SPRAK OP EIP WATER • BERICHT UIT HET MT • VIJF VRAGEN
OVER DE NIEUWE BIOLOGISCHE AFVALWATERZUIVERING

MARCEL LEFFERTS VERHEUGD MET DE POSITIEVE UITSLAG

INVESTERINGSVOORSTEL TWEE HOGE- DRUKSTOOMKETELS GOEDGEKEURD

De aandeelhouders van SNB hebben tijdens de aandeelhoudersvergadering op 7 mei ingestemd met het investeringsvoorstel voor de aanschaf van twee hogedrukstoomketels. Die zorgen ervoor dat SNB vanaf 2014 voor ten minste 93% of zelfs volledig energieneutraal gaat opereren. Door het goedkeuren van het investeringsvoorstel, kan SNB een van de drie strategische pijlers in haar ondernemingsplan 2010-2015 gaan uitvoeren: een energieneutrale bedrijfsvoering.

Marcel Lefferts: "We zijn heel verheugd met de uitslag. Kenmerkend voor het traject was de uitvoerige afstemming met de aandeelhouders. Met alle zes waterschappen hebben we op alle niveaus in de organisatie contact gehad. Ik lichtte het plan zelf toe op bestuurlijk en directieniveau, Leon Korving (voormalig Manager Proces & Milieu) sprak met de technici en Silvester Bombeeck (Financieel Manager) met de financieel verantwoordelijken. Alle vragen die in het communicatietraject naar boven kwamen hebben we gedeeld met alle aandeelhouders."

ENERGIENEUTRALE SLIBVERWERKING

De twee hogedrukstoomketels werken op een druk van 40 bar en produceren circa 25 - 27 miljoen kWh

> Lees verder op de volgende pagina

< Vervolg van de vorige pagina

elektriciteit per jaar. De SVI verbruikt jaarlijks circa 27 miljoen kWh aan elektriciteit, waardoor deze feitelijk energieneutraal wordt. De vier lagedrukstoomketels, die nu nog in gebruik zijn, werken op een druk van 10 bar en wekken jaarlijks 3 – 3,5 miljoen kWh aan groene stroom op via een stoommotorinstallatie. Deze installatie is over 3,5 jaar afgeschreven. Op dat moment stopt ook de subsidieregeling Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP) die SNB hiervoor krijgt.

In 2014 wil SNB het project gerealiseerd hebben. Uiteindelijk is realisatie nog wel afhankelijk van het resultaat van de komende Europese aanbesteding. SNB gaat nu hard aan de slag met het voorbereiden van de aanbesteding.

De twee hogedrukstoomketels zorgen voor de volgende verbeteringen:

- SNB levert voor circa 1/3 deel een bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van de aandeelhouders.
- De ketels verlagen de uitstoot van lachgas en ammoniak, waardoor de slibverwerking minder belastend is voor het milieu.
- De investering in de ketels is kostenneutraal voor aandeelhouders.
- De ketels waarborgen de garantie op continuïteit van hoogwaardige slibverwerking.

HANS VAN DER VLIST, NIEUWE PRESIDENT-COMMISSARIS SNB:

“UITDAGING VOOR SNB OM IN DE HARTEN VAN DE WATERSCHAPSBESTUURDERS TE KOMEN”

Hans van der Vlist wordt de nieuwe President-Commissaris van SNB. Daarmee voldoet SNB aan de wens van de aandeelhouders om een onafhankelijke voorzitter te hebben voor de Raad van Commissarissen. Voor Van der Vlist kwam het aanbod op het juiste moment. Als grootste uitdaging voor SNB ziet hij het om meer in de harten van de waterschapsbestuurders te komen.

Op 1 april 2012 ging Hans van der Vlist met pensioen. Tot die tijd was hij secretaris-generaal van het ministerie van VROM,

waarvan de laatste 1,5 jaar vooral als adviseur. Van der Vlist: “Na mijn pensioen wilde ik nog een aantal activiteiten verrichten waarvoor ik de kennis, die ik gedurende mijn werkzame leven heb opgedaan, nuttig kan inzetten. Bij SNB is dat zeker het geval. Door dit aanbod kan ik bijdragen aan het nuttig hergebruik van belangrijke grondstoffen.”

ONDERBEZETTING VOORKOMEN EN INNOVATIE STIMULEREN

Van der Vlist ziet drie speerpunten voor zijn functie als President-Commissaris. “Allereerst simpelweg invulling geven aan de governance-vereisten, dat heeft prioriteit. Een tweede speerpunt is voorkomen dat er onderbezetting ontstaat bij de slibverbrandingsinstallatie. De prognose is dat SNB zal kampen met overcapaciteit. Het zal van SNB en haar aandeelhouders een actieve houding vergen om de bezetting optimaal in te vullen. Het derde punt is om in goed overleg met de aandeelhouders innovaties zo veel mogelijk te stimuleren. SNB wil daarbij optreden als regisseur.”

BELANG VAN HET GEHEEL STAAT VOOROP

Van der Vlist vindt dat SNB trots mag zijn op wat ze tot op heden bereikt heeft. “De installatie is goed, de bedrijfsvoering is goed en de resultaten zijn goed. De grote uitdaging voor SNB zal zijn om nog meer in de harten van de waterschapsbestuurders terecht te komen. Zij staan nu nog redelijk afstandelijk tegenover SNB. Dat is eigenlijk vreemd, want SNB is opgericht door en voor de waterschappen. Niet iedere beslissing van SNB is uiteraard positief of in het belang van ieder afzonderlijk waterschap. Het gaat erom dat besluiten voor het collectief gunstig moeten uitpakken. Dat kan voor een individueel waterschap wel eens nadelig zijn, maar het belang van het geheel staat dan voorop. Wel moet er dan ook aandacht zijn voor de mogelijkheid van nadeelcompensatie.”

Geboorteplaats: Rotterdam

Geboortedatum: 29 april 1947

Opleiding: TU Delft, weg- en waterbouw

Werkervaring:

1972 - 1982: hoofd civiele werken, Gemeentewerken van Schiedam

1986 - 1995: lid Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (milieu, waterkwaliteit, energie en drinkwatervoorziening)

1995 - 2001: dijkgraaf Hoogheemraadschap 'Uitwaterende Sluizen in Hollands Noorderkwartier'

2001 - 2007: directeur-generaal milieubeheer, ministerie van VROM

2007 - 2010: secretaris-generaal ministerie van VROM

Bijzonder: werd in 2006 door Milieudefensie genoemd als de machtigste 'milieumens' van Nederland.

SNB ANTICIPEERT OP TOEKOMST DOOR EMISSIES TE MINIMALISEREN

SNB treft veel voorzieningen om de emissies van de slibverbrandingsinstallatie te minimaliseren. Daarmee voldoet zij ruimschoots aan de eisen die de Europese regelgeving stelt en aan het Besluit Verbranden Afvalstoffen (BVA). Bijna alle emissies - zoals zwaveldioxides, kwik, dioxinen - zijn zo laag dat een vermindering nauwelijks haalbaar lijkt. Toch staat er een aantal plannen op stapel dat de emissies nog verder reduceert.

SNB wil op drie manieren actief bijdragen aan een duurzame inrichting van de afvalwaterketen en de doelstellingen van waterschappen. Deze pijlers vormen de basis voor ons ondernemingsplan 2010-2015. Op weg naar 2015 is voor ons de weg naar:

1. 100% fosfaatterugwinning
2. Energieneutrale bedrijfsvoering
3. Minimale emissies energie

De eerste maatregel die SNB dit jaar neemt is de bouw van een biologische afvalwaterzuivering op haar eigen terrein (zie ook het artikel op de achterpagina). De zuiveringsinstallatie draagt bij aan een vermindering van de emissie van stikstof-oxiden of NO_x . Omdat de nieuwe afvalwaterzuivering het merendeel van de stikstofverbindingen biologisch afbreekt, zal er minder ammoniak worden ingezet in de slibverbrandingsovens, wat de uitstoot van NO_x vermindert. In vergelijking met een reguliere afvalwaterzuivering kan SNB dit 40% goedkoper doen. De stripperinstallatie verwerkt gewoonlijk al het water. In de toekomst zal deze nog maar voor 25% van het water worden gebruikt en doet de afvalwaterzuivering de overige 75%.

Een tweede maatregel is de plaatsing van de hogedrukstoomketels. Hiervoor is het investeringsvoorstel recent goedgekeurd. De hogedrukstoomketels zullen bijdragen aan een beperking van de emissie van lachgas. Door een overmaat aan zuurstof te realiseren in het verbrandingsproces, komt er minder lachgas vrij. Lachgas is een 'broeikasgas', met een werking die zo'n 310 maal groter

Lachgas is een 'broeikasgas' met een werking die 310 maal groter is dan die van koolstofdioxide

is dan die van koolstofdioxide. Lachgas bestaat uit een combinatie van stikstof en zuurstof. Op zich bestaan er nu nog geen normen voor de emissie van lachgas, maar die komen er wel. Zowel met de aanschaf van de biologische afvalwaterzuivering als de hogedrukstoomketels anticipeert SNB op toekomstige ontwikkelingen in de aanscherping van normen.

MINDER CO₂-UITSTOOT

SNB levert sinds juli 2003 de CO₂ uit haar rookgassen aan kalkproducent en 'buurman' OMYA. OMYA zet de CO₂ in als grondstof voor het produceren van haar hoogwaardige kalkproducten, en gebruikt het voor de productie van papier. Het CO₂-gehalte in de SNB-rookgassen is relatief hoog (10%). Onderzoek toonde aan dat OMYA de juiste producteigenschappen kan behalen met het gebruik van deze reststof. Voor de levering van de CO₂ loopt van SNB naar OMYA een 700 meter lange leiding. Bovendien zijn bij SNB een gaskoeler en drie koeltorens geplaatst om alle waterdamp uit de rookgassen te halen. In 2011 leverde SNB bijna 37.000 ton CO₂ aan OMYA.

Beide partijen hebben baat bij het contract en verduurzamen hun bedrijfsvoering.

MSTIGE REGELGEVING ISEREN

Daarnaast is het voor OMYA een goedkopere manier om aan grondstoffen te komen en levert het SNB een financiële vergoeding op. Dit jaar loopt het contract af. Beide partijen zijn nu in gesprek over de verlenging van het contract.

MILIEUVRIENDELIJKE VRACHTAUTO'S

Heeren Transport, de vaste transporteur van SNB, nam in 2011 het initiatief om alle vrachtwagens die voor SNB rijden te gaan vervangen door de nieuw ontworpen Mercedes Benz Actros op basis van de emissienorm Euro 6. Mercedes Benz kan als een van de eerste Europese producenten vrachtwagens leveren op basis van de nieuwste Euro 6 norm. De nieuwe norm, die eind 2014 van kracht wordt, reduceert de emissies van NO_x (-/- 80%) en fijnstof (-/-66%) aanzienlijk. Heeren rijdt vanaf mei 2012 met deze vrachtwagens.

MONOVERBRANDING

Monoverbranding, de techniek die SNB gebruikt, is nog steeds de slibverwerkings-techniek die de minste emissies veroorzaakt. De komende jaren zal er nog niet een techniek zijn die op deze schaal slib kan verwerken met deze beperkte emissies. Ook in het buitenland wordt nog steeds geïnvesteerd in slibverbranding. In Hongkong gaat binnenkort de grootste slibverbrandingsinstallatie wereldwijd in bedrijf. In Zwitserland komt binnenkort wetgeving die het meeverbranden van slib, onder andere bij huisvuil, verbiedt. Dit is gedaan omdat alleen bij monoverbranding fosfaat is te winnen uit het slib. Net als bij SNB, zet men dus ook in Zwitserland maximaal in op het terugwinnen van fosfaat als grondstof. Met alle genoemde initiatieven voldoet SNB ook de komende jaren nog steeds ruimschoots aan de wettelijke richtlijnen.

kort
nieuws

BIJEENKOMST EUROPEAN INNOVATION PARTNERSHIP ON WATER

Op 27 maart was Marcel Lefferts een van de sprekers tijdens een bijeenkomst van de *European Innovation Partnership on Water* (EIP Water). Hij gaf namens SNB aan hoe samenwerkingsverbanden binnen de 'gouden driehoek' overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven de kansen vergroten om een goed werkende markt voor fosfaatproducten te creëren. De bijeenkomst was georganiseerd door het ministerie van I&M voor de Europese Commissie en had tot doel om over innovatie in de sector water te spreken. Een mooie gelegenheid dus voor SNB om zich te presenteren in een Europees gezelschap.

SNB VERWERKT 40.000 TON SLIB WATERSCHAPSBEDRIJF LIMBURG

Vanaf april 2012 verwerkt Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) jaarlijks ruim 40.000 ton slibkoek van Waterschapsbedrijf Limburg (WBL). Marcel Lefferts, directeur van SNB: "We zijn blij met WBL als nieuwe klant. Allereerst omdat we met de extra levering van slib de bezetting van de installatie maximaliseren en daarmee de verwerkingskosten voor onze aandeelhouders kunnen verlagen. Nog belangrijker is dat we ons met de extra bezetting van de installatie nog meer kunnen richten op de terugwinning van grondstoffen en dan met name fosfaat uit het slib. Dit past volledig bij onze visie op de slibverwerking in de toekomst."

WATERSCHAPSBEDRIJF
LIMBURG

MEDIA BERICHTEN OVER FOSFAAT

De Telegraaf en www.kennislink.nl zien het ook als nieuws: het belangrijkste bestanddeel van kunstmest, fosfaat, raakt op. Dat berichtten ze begin april. De mijnen waar het fosfaat gewonnen wordt, vooral in China en Marokko, raken langzaam uitgeput. Mogelijk kan in 2030 het aanbod de vraag niet meer bijbenen. Volgens onderzoekers van de Wageningen Universiteit zijn de voorspellingen te pessimistisch. Beide media zien twee oplossingen: zuiniger worden en fosfaat uit rioolwater gaan winnen en hergebruiken. Dat laatste is – maar dan als het gaat om zuiverings-slib – een belangrijke doelstelling van SNB.

BERICHT UIT HET MT

ELKAAR VERSTERKEN

Direct nadat deze nieuwsbrief verschijnt, ziet ook het SNB Jaarverslag 2011 het licht. Wat springt eruit het afgelopen jaar? Natuurlijk het investeringsvoorstel voor de twee hogedrukstoomketels. Het akkoord over de realisatie van een biologische afvalwaterzuivering op ons terrein. De proeflevering van verbrandingsgas aan ICL Fertilizers Europe, producent van kunstmest.

Maar nog veel belangrijker vind ik dat we elkaar in 2011 meer nog dan voorheen hebben gevonden in overlegvormen en samenwerkingsverbanden. We hebben flinke stappen gemaakt met de integrale ketenbenadering: met alle aandeelhouders en andere waterpartijen stellen we het collectieve belang boven het individuele belang. Op die manier kunnen we samen in de keten maximaal rendement behalen. Wij hebben dat gevat onder de noemer 'elkaar versterken', het thema van dit jaarverslag.

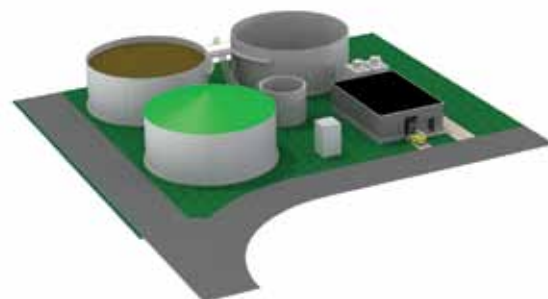
Er zijn vele voorbeelden van 'elkaar versterken'. De ondertekening van het Ketenakkoord Fosfaatkringloop is een belangrijke. Daarmee legden we op nationaal niveau vast dat we ons maximaal inspannen om zo veel mogelijk herbruikbaar fosfaat op een milieuverantwoordelijke manier uit het slib terug te winnen. Samenwerking vonden we ook in het Nutriëntenplatform, een landelijk netwerk van stakeholders uit verschillende sectoren, waarvan we een van de oprichters zijn. Elkaar versterken is niet iets van alleen 2011. Dat blijft de komende jaren een thema.

Marcel Lefferts, directeur SNB

Vijf vragen over

DE NIEUWE BIOLOGISCHE AFVALWATERZUIVERING OP HET TERREIN VAN SNB

Op het terrein van SNB begint dit jaar de bouw van een biologische afvalwaterzuivering. Die zal SNB inzetten om dagelijks zo'n 600 m³ afvalwater te zuiveren. Het belangrijkste doel van de afvalwaterzuivering is om de ammoniak uit het water te halen en die daarbij om te zetten tot stikstof. De biologische afvalwaterzuivering wordt naar verwachting medio januari 2013 opgeleverd en in juni 2013 volledig in gebruik genomen. Luc Sijstermans is als technisch projectleider nauw betrokken bij de bouw.

Waarom een biologische afvalwaterzuivering?

In het slibverbrandingsproces ontstaat afvalwater. In het huidige proces ontdoet een stripperinstallatie dit afvalwater van de aanwezige ammoniak, waarna het gezuiverde water wegloopt in het riool. De ammoniak is slechts gedeeltelijk inzetbaar in de ovens voor de reductie van stikstofoxiden (NO_x). De stripperinstallatie reinigt nu 100% van het water.

Wanneer de biologische afvalwaterzuivering er is, verloopt het proces wat anders. Dan gaat maar een kwart van het water langs de stripperinstallaties, waardoor dus ook maar een kwart van de normale hoeveelheid ammoniak beschikbaar komt. Dat is echter genoeg om de stikstofoxiden voldoende te verwijderen. De NO_x- en ammoniakluchtemissies zullen hierdoor verminderen. Het verlagen van emissies is één van de strategische doelen uit het Ondernemingsplan 2010 – 2015. De biologische afvalwaterzuivering zal vervolgens de overige 75% van de ammoniak verwijderen, waarbij dit wordt omgezet in stikstof.

Wat is een biologische afvalwaterzuivering?

Bij een biologische afvalwaterzuivering halen bacteriën de verontreinigingen uit het water. Bij SNB gaat het om de verontreiniging van het afvalwater met ammoniak. De ammoniak wordt door bacteriën omgezet in stikstof. De afvalwaterzuivering ziet er als gewoonlijk uit: een aantal grote ronde bakken met bubbelend water, waarin de bacteriën hun werk doen. De afvalwaterzuivering komt op deze plek:

Toekomstige locatie biologische afvalwaterzuivering

Kun je dit niet beter aan de bestaande afvalwaterzuiveringen over laten?

Naast de kwalitatieve voordelen op het gebied van emissies is de belangrijkste reden verlaging van de kosten. De komst van een biologische afvalwaterzuivering op het terrein van SNB heeft de laagste maatschappelijke kosten en is daarmee de meest optimale optie voor de gehele keten gebleken. De kosten voor de gehele afvalwaterketen gaan hierdoor omlaag.

Wie gaan de afvalwaterzuivering realiseren?

Voor de realisatie is een bouwteamovereenkomst gesloten tussen Grontmij, Logisticon, Hegeman en SNB. In 2011 hebben zij een voorontwerp plus (VO+) en een investeringsraming opgesteld. Grontmij heeft de Nederlandse licentie op een Oostenrijks patent voor het uitvoeren van het proces.

Hoe ziet de planning eruit?

Het voorontwerp is inmiddels goedgekeurd. Men is nu bezig met de ontwikkeling van het definitief ontwerp. Pas als dat er ligt, kun je ook een definitieve prijs bepalen. Tegelijkertijd zijn we bezig met de vergunningaanvraag. Aangezien de geluidsoverlast en geuroverlast zeer beperkt zijn en de afvalwaterzuivering milieuneutraal is, verwachten we dat die snel rond is. Naar verwachting kunnen we eind juni definitief bouwmaterialen gaan bestellen. Half januari 2013 wordt de afvalwaterzuivering dan volgens planning opgeleverd. Daarna is er een periode om de zuivering in bedrijf te stellen. De bacteriën moeten langzaam gaan wennen aan de samenstelling van het afvalwater. In januari 2013 zal de biologische afvalwaterzuivering definitief in gebruik zijn.

COLOFON

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant
Havennummer 348
Middenweg 38
4782 PM Moerdijk

Telefoon: (0168) 38 20 60
Telefax: (0168) 38 20 61
Internetadres: www.snb.nl
E-mailadres: info@snb.nl

SNB Berichten verschijnt in een oplage van 550 exemplaren • Jaargang 17
Realisatie: Talent Communicatie, MSL Breda
Druk: OCC De Hoog, Oosterhout
Fotografie: SNB, Frank Poppelaars